

*Nieuwe regelen met betrekking tot de staat van oorlog
en de staat van beleg in Nederland*

(Oorlogswet voor Nederland)

KONINKLIJKE BOODSCHAP

No. 1

ONTWERP VAN WET

No. 2

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan twee ontwerpen van Wet houdende:

- a. nieuwe regelen met betrekking tot de staat van oorlog en de staat van beleg in Nederland (Oorlogswet voor Nederland);
- b. aanpassing van de bestaande wetgeving aan de Oorlogswet voor Nederland.

De toelichtende memoriën, die de wetsontwerpen vergezellen, bevatten de gronden waarop zij rusten.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 22 September 1955.

JULIANA.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, gelet op de artikelen 202 en 203 van de Grondwet, nieuwe regelen te stellen met betrekking tot de staat van oorlog en de staat van beleg in Nederland;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1. In geval buitengewone omstandigheden zulks noodzakelijk maken voor de uitvoering van de militaire taak ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid, kan Nederland of een gedeelte daarvan in staat van oorlog of in staat van beleg worden verklaard.

Artikel 2. 1. Wij stellen, op voordracht van Onze Minister-President, het begin van de staat van oorlog of van de staat van beleg vast en bepalen daarbij voor welk gebied deze staat geldt.

2. Het begin van de staat van oorlog en van de staat van beleg wordt niet op een vroeger tijdstip gesteld dan dat, waarop Ons besluit, bedoeld in het vorige lid, algemeen bekend is gemaakt op de wijze, door Ons te bepalen.

3. Ons besluit, bedoeld in het eerste lid, wordt geplaatst in het *Staatsblad*.

Artikel 3. 1. Wanneer de verbinding tussen de Regering en enig gebied is verbroken, kan dit in staat van beleg worden verklaard door de hoogste aldaar aanwezige militaire autoriteit, aangewezen voor de uitoefening van het militair gezag.

2. Het begin van de staat van beleg wordt niet op een vroeger tijdstip gesteld dan dat, waarop het besluit, bedoeld in het vorige lid, algemeen bekend is gemaakt op de daarin bepaalde wijze.

Artikel 4. 1. Wanneer de staat van oorlog of de staat van beleg is ingetreden, wordt onverwijld een voorstel van wet tot het doen voortduren van die staat aan de Staten-Generaal gedaan.

2. Is, wanneer Wij een besluit, als bedoeld in artikel 2, hebben genomen, de zitting der Staten-Generaal gesloten, dan worden zij onmiddellijk door Ons in buitengewone zitting bijeengeroepen.

3. Wordt het voorstel ingetrokken of verworpen, dan nemen Wij, op voordracht van Onze Minister-President, een besluit tot beëindiging van de staat van oorlog of van de staat van beleg, met dien verstande, dat het tijdstip van deze beëindiging niet later mag worden gesteld dan op het einde van de derde

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

kalenderdag na die, waarop de intrekking of de verwerping van het voorstel plaats vond.

4. Op Ons besluit, bedoeld in het vorige lid, is artikel 2, tweede en derde lid, van overeenkomstige toepassing.

5. In het geval, bedoeld in artikel 3, wordt het in het eerste lid bedoelde voorstel van wet ingediend zodra de verbinding tussen de Regering en dit gebied is hersteld, tenzij de staat van beleg eerder wordt beëindigd.

Artikel 5. Bij de aanvang van de staat van oorlog eindigt in het betrokken gebied de toestand van verhoogde waakzaamheid, de burgerlijke uitzonderingstoestand of de staat van beleg, doch blijven de ingevolge deze wet of de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag geldende maatregelen gedurende ten hoogste dertig kalenderdagen in stand. Een maatregel van een onder de staat van oorlog niet meer bevoegd gezag wordt alsdan beschouwd als maatregel van het ingevolge de staat van oorlog bevoegde gezag. Is er geen ingevolge de staat van oorlog tot het nemen van een maatregel bevoegd gezag, dan vervalt de maatregel terstond.

Artikel 6. 1. Bij de aanvang van de staat van beleg eindigt in het betrokken gebied de toestand van verhoogde waakzaamheid, de burgerlijke uitzonderingstoestand of de staat van oorlog, doch blijven de ingevolge deze wet of de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag geldende maatregelen in stand tot nadere voorzieningen zijn getroffen. Een maatregel van een onder de staat van beleg niet meer bevoegd gezag, wordt alsdan beschouwd als maatregel van het militair gezag.

2. Internering ingevolge artikel 24 van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag wordt alsdan beschouwd als bewaring ingevolge artikel 57 van deze wet.

Artikel 7. Behalve door overgang naar een andere buitengewone rechtstoestand, eindigt de staat van oorlog of de staat van beleg, wanneer Wij, met overeenkomstige toepassing van artikel 2, de normale rechtstoestand herstellen. Alsdan vervallen de ingevolge deze wet geldende maatregelen.

Artikel 8. Zo spoedig mogelijk na herstel van de normale rechtstoestand wordt van Onzentwege aan de Staten-Generaal mededeling gedaan van hetgeen verricht is ingevolge de bevoegdheden bij of krachtens deze wet toegekend.

Artikel 9. 1. De bevoegdheden, welke deze wet aan het militair gezag toekent, worden uitgeoefend door de militaire autoriteiten, die Wij, of, met Onze machtiging, hetzij Onze Minister van Oorlog hetzij Onze Minister van Marine in overeenstemming met Onze Minister van Oorlog, als militaire gezagsdragers aanwijzen.

2. Bij die aanwijzing wordt tevens geregeld de hiërarchische verhouding van de militaire gezagsdragers met betrekking tot de uitoefening van die bevoegdheden.

3. De aanwijzing, krachtens het eerste lid gedaan, wordt bekend gemaakt in het *Staatsblad*, in de *Nederlandse Staatscourant* en verder op de wijze, vastgesteld in het desbetreffende besluit.

Artikel 10. 1. Wij stellen op voordracht van Onze Minister-President een instructie voor het militair gezag vast.

2. Onze Minister van Oorlog is bevoegd aanwijzingen te geven ter uitvoering van deze instructie.

Artikel 11. De bevoegdheden, in de paragrafen 2 van de hoofdstukken II en III aan organen van burgerlijk gezag toegekend, worden slechts uitgeoefend, voor zover zulks met het oog op de handhaving van de openbare orde, rust of veiligheid naar het oordeel van die organen geboden is.

Artikel 12. 1. Verordeningen krachtens deze wet gegeven, bepalen het tijdstip waarop zij in werking treden en de wijze waarop zij worden afgekondigd.

2. Het tot de afkondiging bevoegde orgaan deelt de verordeningen zo spoedig mogelijk mede aan de daarbij betrokken Ministers en aan de overige autoriteiten, wie het aangaat.

HOOFDSTUK II

De staat van oorlog

Artikel 13. In het gebied, dat in staat van oorlog verkeert, gelden de bepalingen van dit hoofdstuk.

§ 1. *Bevoegdheden van het militair gezag*

Artikel 14. Algemeen verbindende voorschriften, welke vaststelling krachtens andere wetten toekomt aan organen van andere openbare lichamen dan het Koninkrijk of Nederland, kunnen mede worden vastgesteld, buiten werking gesteld, gewijzigd of aangevuld bij verordening van het militair gezag, dat zo mogelijk het bevoegde orgaan hoort.

Artikel 15. 1. De organen van burgerlijk gezag geven van een maatregel, welke zij krachtens deze wet hebben genomen, binnen tweemaal vier en twintig uur kennis aan het militair gezag, voor zover dit gezag niet anders bepaalt.

2. Het militair gezag is bevoegd deze maatregelen, voor zover zij in strijd zijn met zijn eigen maatregelen dan wel om andere redenen naar zijn oordeel een belemmering vormen voor de juiste vervulling van de militaire taak, met ingang van een door hetzelfde te bepalen tijdstip buiten werking te stellen.

3. Het militair gezag geeft van deze buitenwerkingstelling kennis aan het desbetreffende orgaan van burgerlijk gezag.

Artikel 16. 1. Het militair gezag kan organen van burgerlijk gezag werkzaamheden opdragen, welke voortvloeien uit zijn taak.

2. De opdrachten, bedoeld in het vorige lid, kunnen niet worden gegeven aan de leden van de Hoge Colleges van Staat, Onze Ministers, of de leden van de rechterlijke macht, met rechtspraak belast.

Artikel 17. Het militair gezag is bevoegd, na overleg met de organen van burgerlijk gezag, wie het aangaat, de dienst der politie en der brandweer te regelen of te wijzigen.

Artikel 18. 1. Het militair gezag kan de bevoegdheid van Onze Commissaris in de provincie ingevolge artikel 14, tweede lid, van de instructie, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 september 1850, *Stb.* 62, geheel of gedeeltelijk schorsen en die van de burgemeester ingevolge artikel 219, artikel 220, eerste volzin, en artikel 222 van de gemeentewet, geheel of gedeeltelijk aan zich trekken. De politie en de brandweer treden dan, voor zoveel het militair gezag dit, in verband met de uitoefening van die bevoegdheden, nodig acht, onder de bevelen van hetzelfde. De Procureur-Generaal, fungerend Directeur van Politie, oefent de bevoegdheid, bedoeld in artikel 15, tweede lid, van het Politiebesluit 1945, alsdan niet uit.

2. Voorzover het militair gezag de bevoegdheid van de burgemeester ingevolge artikel 220, eerste volzin, van de gemeentewet aan zich trekt, blijven de leden 2—5 van genoemd artikel buiten toepassing.

Artikel 19. Het militair gezag is bevoegd bij een ieder inlichtingen in te winnen of te doen inwinnen.

Artikel 20. Het militair gezag is bevoegd weg te ruimen of te doen wegruimen wat aan de uitoefening van de taak der krijgsmacht in de weg staat.

Artikel 21. 1. Het militair gezag is bevoegd het aanbrenge van veranderingen in, aan of op terreinen en opstallen voor te schrijven, te beperken of te verbieden.

2. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid opdragen aan andere organen en omtrent de uitoefening regelen stellen.

Artikel 22. 1. Het militair gezag is bevoegd onroerende en roerende goederen te gebruiken of te doen gebruiken, dan wel in gebruik of in eigendom te vorderen of te doen vorderen.

2. Zodra zulks naar het oordeel van Onze Minister van Oorlog mogelijk is, wordt het in gebruik gevorderde goed door of vanwege deze wederom ter beschikking van de rechthebbende gesteld. Onze voornoemde Minister doet daarvan mededeling aan de rechthebbende of brengt dit ter algemene kennis.

3. Het militair gezag is bevoegd veranderingen aan te brengen of te doen aanbrengen in, aan of op goederen, die krachtens het eerste lid in gebruik gevorderd zijn.

Artikel 23. 1. Het militair gezag is bevoegd de toegang tot of het gebruik van bepaalde gebouwen, verblijfplaatsen of terreinen voor een bepaalde of onbepaalde tijdsduur te beperken of geheel te verbieden.

2. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid opdragen aan andere organen en omtrent die uitoefening regelen stellen.

Artikel 24. 1. Het militair gezag is bevoegd:

a. het vertoeven in de open lucht te beperken;
b. de toegang tot, het verkeer binnen en het verlaten van gebieden te regelen.

2. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid opdragen aan andere organen en omtrent die uitoefening regelen stellen.

Artikel 25. Het militair gezag is bevoegd vertoningen — die van films daaronder begrepen — voor een bepaalde tijdsduur te verbieden.

Artikel 26. 1. Het militair gezag is bevoegd te beschikken over de inrichtingen van verreberichtgeving.

2. Het militair gezag is bevoegd de wettelijke bepalingen omtrent de verreberichtgeving buiten werking te stellen, te wijzigen of aan te vullen.

Artikel 27. 1. Het militair gezag is bevoegd de inlevering van wapenen, munitie, ontplofbare en anderszins voor de uit- of inwendige veiligheid gevaarlijke stoffen te bevelen.

2. Het militair gezag is bevoegd de wettelijke bepalingen ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde goederen alsmede die omtrent de uitoefening van de jacht, buiten werking te stellen, te wijzigen of aan te vullen.

3. Het militair gezag pleegt bij de uitoefening van zijn bevoegdheid, bedoeld in het voorgaande lid, tevoren voor zover mogelijk overleg met de organen van burgerlijk gezag, die het aangaat.

4. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid opdragen aan andere organen en omtrent die uitoefening regelen stellen.

Artikel 28. 1. Het militair gezag is bevoegd regelen te stellen met het oog op de bescherming van de bevolking tegen de gevolgen van oorlogsgeweld en de daaromtrent bestaande wettelijke bepalingen buiten werking te stellen, te wijzigen of aan te vullen.

2. Het militair gezag pleegt bij de uitoefening van zijn bevoegdheid, bedoeld in het voorgaande lid, tevoren voor zover mogelijk overleg met de organen van burgerlijk gezag, die het aangaat.

Artikel 29. 1. Het militair gezag is bevoegd regelen te stellen nopens de werkzaamheden, welke niet-militairen in het belang van de taak van de krijgsmacht moeten verrichten. Tot oproeping voor het verrichten van deze werkzaamheden zijn bevoegd het militair gezag en de door dit gezag gemachtigde officieren van de krijgsmacht.

2. De in het voorgaande lid bedoelde oproeping geschiedt door middel van het bij de regelen, krachtens het voorgaande lid gesteld, aangewezen orgaan van burgerlijk gezag, tenzij zulks voor bijzondere gevallen anders wordt geregeld.

3. Bij de uitoefening van de bevoegdheden, bij het eerste lid toegekend, wordt tevoren, voor zover mogelijk, overleg gepleegd met de organen van burgerlijk gezag, die het aangaat.

4. De rechtspositie van tewerkgestelde niet-militairen wordt bij algemene maatregel van bestuur zoveel mogelijk in overeenstemming met die van de noodwachters geregeld.

Artikel 30. 1. Het militair gezag is bevoegd de wettelijke bepalingen omtrent de beperking van de arbeidsduur, de veiligheid en de hygiëne bij de arbeid en het tegengaan van gevaar, schade of hinder, teweggebracht door inrichtingen, buiten werking te stellen, te wijzigen of aan te vullen.

2. Het militair gezag pleegt bij de uitoefening van zijn bevoegdheid, bedoeld in het voorgaande lid, tevoren voor zover mogelijk overleg met de organen van burgerlijk gezag, die het aangaat.

Artikel 31. Het militair gezag is bevoegd weg te nemen, te beletten, te verrichten of in de vorige toestand te herstellen, dan wel te doen wegnemen, beletten, verrichten, of in de vorige toestand herstellen hetgeen in strijd met een van zijn maatregelen is of wordt gedaan of nagelaten. Dit geschiedt op kosten der overtreders, tenzij de overtreding buiten hun schuld plaats vond.

Artikel 32. 1. Onze Minister van Oorlog kan bij dwangbevel de ingevolge artikel 31 verschuldigde kosten invorderen.

2. Het dwangbevel wordt op kosten van de schuldenaar bij deurwaarders-exploot betekend en ten uitvoer gelegd op de wijze, bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke akten voorgeschreven.

3. Binnen dertig dagen na de dagtekening staat verzet tegen het dwangbevel open door dagvaarding van Onze Minister van Oorlog.

4. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel.

§ 2. *Bevoegdheden van organen van burgerlijk gezag*

Artikel 33. 1. Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester handelen bij de uitoefening van hun bevoegdheden, betrekking hebbende op de handhaving van de openbare orde, rust of veiligheid, in overeenstemming met de aanwijzingen van Onze Minister van Binnenlandse Zaken.

2. De burgemeester handelt bij de uitoefening van zijn bevoegdheden, betrekking hebbende op de handhaving van de openbare orde, rust of veiligheid, mede in overeenstemming met de aanwijzingen van Onze Commissaris in de provincie.

3. Wanneer de bevoegdheden, bedoeld in de vorige leden, niet mochten zijn uitgeoefend in overeenstemming met de aanwijzingen van Onze genoemde Minister en van Onze Commissaris in de provincie, zijn de genomen maatregelen niettemin verbindend, totdat zij zijn ingetrokken.

4. Ten aanzien van de voorschriften, welke op de voet van dit artikel zijn uitgevaardigd, blijven de leden 2—5 van artikel 220 van de gemeentewet buiten toepassing.

Artikel 34. 1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is, indien en voor zover Wij hem, op voordracht van Onze Minister-President, daartoe machtigen, bevoegd te voorzien in de uitoefening van de bevoegdheden van Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester, betrekking hebbende op de handhaving van de openbare orde, rust of veiligheid, door die uitoefening geheel of ten dele aan zich te trekken dan wel daarmee geheel of ten dele een ander orgaan van burgerlijk gezag te belasten.

2. Indien Onze voornoemde Minister van de bevoegdheid, bedoeld in het vorige lid, gebruik maakt, brengt hij dit terstond ter algemene kennis.

Artikel 35. Onze Minister van Binnenlandse Zaken, Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester zijn bevoegd bij een ieder inlichtingen in te winnen.

Artikel 36. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd de vertoning in het openbaar dan wel in tegenwoordigheid van meer dan vijf en twintig personen van door die Minister aangewezen films voor een door hem te bepalen tijdsduur te verbieden.

Artikel 37. 1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde zijn Onze Minister van Binnenlandse Zaken, Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester bevoegd het vertoeven in de open lucht te beperken.

2. Wij geven bij algemene maatregel van bestuur nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid.

3. In spoedeisende gevallen kan Onze Minister van Binnenlandse Zaken nadere regelen, als bedoeld in het vorige lid, geven of zodanige reeds bij algemene maatregel van bestuur gegeven regelen wijzigen, aanvullen of buiten werking stellen. De door Onze Minister gegeven voorschriften worden op de wijze, door hem te bepalen, bekend gemaakt.

4. Binnen drie maanden na de vaststelling van voorschriften, als bedoeld in het vorige lid, worden deze door Ons bevestigd. De bevestiging geschiedt in de vorm van vaststelling van de betreffende voorschriften al dan niet gewijzigd, bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 38. 1. De bevoegdheden van Onze Commissaris in de provincie ingevolge artikel 16, tweede lid, en artikel 17 van het Politiebesluit 1945, alsmede ingevolge artikel 15 van de instructie, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 september 1850, *Stb.* 62, die van de burgemeester ingevolge de artikelen 15, derde lid, en 17, vijfde lid, van het Politiebesluit 1945, en die van de Procureur-Generaal, fungerend Directeur van Politie, ingevolge artikel 15, tweede lid, van het Politiebesluit 1945, worden niet uitgeoefend, voor zover het betreft het inroepen van bijstand van de Koninklijke Marechaussee of van andere onderdelen van de krijgsmacht.

2. Indien Onze Commissaris in de provincie dan wel de burgemeester voor de handhaving der openbare orde de hulp van de Koninklijke Marechaussee of van andere onderdelen van de krijgsmacht nodig heeft, verzoekt hij deze aan het militair gezag.

Artikel 39. 1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde is de burgemeester bevoegd de toegang tot of het gebruik van bepaalde gebouwen, verblijfplaatsen of terreinen voor een bepaalde of onbepaalde tijdsduur te beperken of geheel te verbieden.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze, door Onze voornoemde Minister te bepalen, bekend gemaakt.

3. De bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, zullen slechts in overeenstemming met het militair gezag uitgeoefend worden.

Artikel 40. De burgerlijke autoriteiten, met de uitoefening van enige in deze wet genoemde bevoegdheid belast, kunnen doen wegnemen, beletten, verrichten of in de vorige toestand herstellen, hetgeen in strijd met een van hun maatregelen is of wordt gedaan of nagelaten. Dit geschiedt op kosten der overtreders, tenzij de overtreding buiten hun schuld plaats vond.

Artikel 41. De in het vorige artikel bedoelde kosten worden ingevorderd met toepassing van de wetten van 22 mei 1845, *Stb.* 22, en van 1 juni 1850, *Stb.* 26, met dien verstande dat:

a. het in te vorderen bedrag wordt gelijkgesteld met inkomstenbelasting;

b. onder „kohier” wordt verstaan een gewaarmerkt afschrift van de door de autoriteiten, bedoeld in het vorig artikel, aan de schuldenaar gedane kennisgeving, waarbij het bedrag van de kosten is vastgesteld;

c. onder „aanslagbiljet” wordt verstaan een door de ontvanger gewaarmerkt en gedagtekend afschrift van de onder b bedoelde kennisgeving;

d. voor „belastingschuldige” wordt gelezen: „schuldenaar”;

e. de door de in het vorig artikel bedoelde autoriteiten vastgestelde vervaltermijnen in de plaats treden van die, genoemd in artikel 8 van de Wet van 22 mei 1845, *Stb.* 22;

f. de ontvanger voor de toepassing van artikel 20 van laatstgenoemde wet geacht wordt ten deze op te treden namens het bestuur van de belastingen;

g. de ten uitvoerlegging van het dwangbevel door verzet wordt geschorst.

HOOFDSTUK III

De staat van beleg

Artikel 42. In het gebied, dat in staat van beleg verkeert, gelden de bepalingen van dit en van het vorige hoofdstuk.

§ 1. *Bevoegdheden van het militair gezag*

Artikel 43. 1. De organen van burgerlijk gezag en het in burgerlijke overheidsdienst zijnde personeel zijn verplicht de aanwijzingen van het militair gezag op te volgen.

2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor de leden van de Hoge Colleges van Staat, Onze Ministers, of de leden van de rechterlijke macht, met rechtspraak belast.

Artikel 44. 1. Het militair gezag is bevoegd te voorzien in de uitoefening van de bevoegdheden van Onze Commissaris in de provincie, van de burgemeester, of van enig orgaan van burgerlijk gezag, daarmede krachtens artikel 34 door Onze Minister van Binnenlandse Zaken belast, betrekking hebbende op de handhaving van de openbare orde, rust en veiligheid, alsmede van de bevoegdheden van de Procureur-Generaal, fungerend Directeur van Politie, voor zover die niet strekken tot opsporing van strafbare feiten, door die uitoefening geheel of ten dele aan zich te trekken, dan wel daarmede geheel of ten dele organen van burgerlijk gezag of officieren te belasten.

2. De politie en de brandweer treden dan, voor zoveel het militair gezag dit nodig acht, onder de bevelen van hetzelfde dan wel van die organen van burgerlijk gezag of van die officieren.

3. Indien en voor zover het militair gezag de bevoegdheden van de burgemeester, bedoeld in de eerste volzin van artikel 220 van de gemeentewet, aan zich trekt, blijven de leden 2—5 van genoemd artikel buiten toepassing.

Artikel 45. 1. Het militair gezag is bevoegd elk aan de post of aan een andere instelling van vervoer of aan een inrichting van verreberichtgeving toevertrouwd stuk of bericht in beslag te nemen, op te nemen, te onderzoeken, achter te houden, geheel of gedeeltelijk te vernietigen, te wijzigen, onleesbaar te maken of te verhinderen, dat het zijn bestemming bereikt.

2. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid opdragen aan andere organen en omtrent die uitoefening regelen stellen.

Artikel 46. 1. Het militair gezag is bevoegd te beschikken over de inrichtingen der posten.

2. Het is bevoegd de wettelijke bepalingen omtrent de postdienst buiten werking te stellen, te wijzigen of aan te vullen.

Artikel 47. Het militair gezag is bevoegd de wettelijke bepalingen omtrent het vervoer en de bezorging van lijken buiten werking te stellen, te wijzigen of aan te vullen.

Artikel 48. 1. Onverminderd het bepaalde in de Wet verplaatsing bevolking is het militair gezag bevoegd gebieden geheel of gedeeltelijk te ontruimen.

2. Het militair gezag is bevoegd zo nodig de wettelijke bepalingen omtrent de verplaatsing van bevolking te wijzigen of aan te vullen.

3. In geval van een zodanige ontruiming is het militair gezag bevoegd te bepalen, dat de officieren, krachtens artikel 28

van de Inkwartieringswet aangewezen door Onze Ministers van Oorlog en van Marine, van hun bevoegdheden gebruik maken ten behoeve van de burgerbevolking in die gebieden.

4. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid opdragen aan andere organen, en omtrent die uitoefening regelen stellen.

Artikel 49. Het militair gezag is bevoegd beperkende bepalingen vast te stellen omtrent het vervaardigen, uitgeven, voorhanden hebben, verspreiden, aanplakken, aanbrengen of in de handel brengen van geschriften, opschriften, tekeningen of afbeeldingen. Het kan een en ander ten aanzien van bepaalde geschriften, opschriften, tekeningen of afbeeldingen geheel verbieden.

Artikel 50. 1. Het militair gezag is bevoegd te bepalen, dat geen openbare vergaderingen of bijeenkomsten, geen besloten vergaderingen of bijeenkomsten van meer dan tien personen, of geen optochten zullen worden gehouden, dan met schriftelijke vergunning van het militair gezag.

2. Aan de vergunning kunnen voorwaarden worden verbonden.

3. Elke vergadering, bijeenkomst of optocht gaat, ook indien voor het houden daarvan vergunning is gegeven, op vordering van het militair gezag terstond uiteen.

4. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in de voorgaande leden bedoelde bevoegdheden opdragen aan andere organen, en omtrent die uitoefening regelen stellen.

5. Dit artikel is niet van toepassing op openbare godsdienstoefeningen.

Artikel 51. 1. Het militair gezag is bevoegd niet-militairen op te roepen om deel uit te maken van de krijgsmacht.

2. Zij worden van het tijdstip af, waartegen zij zijn opgeroepen, aangemerkt als militair, behorende tot dat deel van de krijgsmacht, waarbij zij zijn ingedeeld. De oproeping geldt als oproeping voor de werkelijke dienst.

3. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid opdragen aan andere organen en omtrent die uitoefening regelen stellen.

Artikel 52. 1. Onverminderd het bepaalde in de Wet verplaatsing bevolking is het militair gezag bevoegd aan niet-militairen, die voor de verdediging nuttig kunnen zijn, het verlaten van een gebied te verbieden.

2. Het militair gezag is mede bevoegd het wegvoeren van goederen uit een gebied voor te schrijven of te verbieden.

3. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in de voorgaande leden bedoelde bevoegdheden opdragen aan andere organen en omtrent die uitoefening regelen stellen.

Artikel 53. Het militair gezag is bevoegd een ieder aan zijn kleding of zijn lichaam te onderzoeken of te doen onderzoeken.

Artikel 54. 1. Het militair gezag is bevoegd alle plaatsen ook tegen de wil van de rechthebbende te betreden en aldaar onderzoek of huiszoeking te verrichten.

2. Het militair gezag kan tot zodanig betreden of tot een zodanig onderzoek of huiszoeking een algemene of bijzondere schriftelijke last geven.

3. Tot het binnentreden in een woning tegen de wil van de bewoner wordt zodanige last alleen verstrekt aan een officier of een opsporingsambtenaar, die zich zo nodig door militairen van lagere rang kunnen doen vergezellen.

4. De officier of opsporingsambtenaar is gehouden van zijn bevindingen een proces-verbaal op te maken en dit in te leveren bij het militair gezag.

5. De wet van 21 juli 1890, *Stb.* 127, blijft buiten toepassing.

Artikel 55. 1. De officieren of opsporingsambtenaren, aangewezen door het militair gezag, zijn bevoegd alle voorwerpen, ten aanzien van welke ernstig vermoeden bestaat, dat zij zullen dienen tot het in gevaar brengen van de uit- of inwendige veiligheid, of uit welke aanwijzingen kunnen worden verkregen omtrent een mogelijk in gevaar brengen van die veiligheid, te onderzoeken of voor het militair gezag onder zich te nemen.

2. Van elk onder zich nemen wordt een proces-verbaal opgemaakt, hetwelk mede de redenen daarvan vermeldt. Dit proces-verbaal wordt binnen tweemaal vier en twintig uren bij het militair gezag ingeleverd en aan belanghebbende in afschrift medegedeeld, voor zover mededeling aan belanghebbende niet strijdig wordt geoordeeld met het belang van de Staat.

Artikel 56. 1. Het militair gezag is bevoegd aan personen, ten aanzien van wie gegrond vermoeden bestaat, dat zij de uit- of inwendige veiligheid in gevaar zullen brengen, te bevelen het in staat van beleg verklaarde gebied te verlaten dan wel te verbieden zich daarheen te begeven of daarin terug te keren.

2. Het militair gezag kan bij verordening de uitoefening van de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid opdragen aan andere organen en omtrent die uitoefening regelen stellen.

3. Onze Minister van Oorlog kan aan degene, op wie het bepaalde in het eerste lid is toegepast, een tegemoetkoming toekennen in de kosten van het levensonderhoud van hem en van degenen in wier onderhoud hij voorziet.

4. Indien iemand ingevolge het bepaalde in het eerste lid niet in de plaats zijner inwoning kan verblijven, kan Onze Minister van Oorlog hem desverlangd onderdak, verzorging en verpleging voor rekening van den lande te verschaffen.

Artikel 57. 1. Het militair gezag is bevoegd iedere persoon, ten aanzien van wie gegrond vermoeden bestaat, dat hij de uit- of inwendige veiligheid in gevaar zal brengen, in de bewaring van Onze Minister van Justitie, of, indien en zolang dit niet mogelijk is, in militaire bewaring te stellen.

2. Van elke inbewaringstelling wordt proces-verbaal opgemaakt. Dit proces-verbaal, hetwelk mede de redenen van de inbewaringstelling vermeldt, wordt binnen tweemaal vier en twintig uren in afschrift medegedeeld aan Onze Minister van Oorlog, aan de Arrondissementsrechtbank van de woonplaats van de in bewaring gestelde en aan de in bewaring gestelde. Indien mededeling van de redenen van de inbewaringstelling aan de in bewaring gestelde strijdig wordt geoordeeld met het belang van de Staat, worden deze redenen in het voor hem bestemde afschrift niet opgenomen.

3. Tegen een inbewaringstelling kunnen schriftelijk bezwaren worden ingediend bij de in het vorige lid bedoelde rechtbank. Indien de in bewaring gestelde zulks bij zijn bezwaarschrift verzoekt, is de rechtbank gehouden hem zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen één maand na de indiening van het bezwaarschrift te horen. De rechtbank kan, ook wanneer geen bezwaarschrift is ingediend, Onze Minister van Oorlog uitnodigen haar ter zake alle nodig geachte inlichtingen te verschaffen of te doen verschaffen. Onze Minister van Oorlog is bevoegd hierbij mede te delen, dat het openbaar belang zich verzet tegen kennisneming daarvan door anderen dan de rechtbank.

4. Indien tegen een inbewaringstelling een bezwaarschrift is ingediend, brengt de rechtbank haar oordeel daaromtrent zo spoedig mogelijk ter kennis van de in bewaring gestelde en van Onze Minister van Oorlog. Na ontvangst van het advies van de rechtbank beslist Onze Minister van Oorlog onverwijld op het bezwaarschrift.

5. De rechtbank is te allen tijde bevoegd Onze Minister van Oorlog in kennis te stellen van haar oordeel omtrent een inbewaringstelling, waarvan haar overeenkomstig het tweede lid van dit artikel mededeling is gedaan.

6. In het beheer van de goederen van de in bewaring gestelde en in het waarnemen van diens belangen wordt zo nodig voor-

zien op de wijze, voorgeschreven in de eerste afdeling van de negentiende titel van het eerste boek van het Burgerlijk Wetboek. Te dien einde wordt aan de Officier van Justitie bij de rechtbank van de woonplaats van de in bewaring gestelde onverwijld kennis gegeven van de inbewaringstelling. Artikel 56, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

7. Onze Minister van Oorlog bepaalt in overeenstemming met Onze Minister van Justitie, waar de inbewaringstelling geschiedt.

8. Onverminderd het bepaalde in het vierde lid wordt een in bewaring gestelde in vrijheid gesteld, zodra dit naar het oordeel van het militair gezag mogelijk is.

Artikel 58. Het militair gezag is bevoegd te bepalen, dat een bij de wet toegelaten vrijheidsbeneming ten uitvoer wordt gelegd in andere dan bij of krachtens andere wetten aangewezen plaatsen.

§ 2. *Bevoegdheden van organen van burgerlijk gezag*

Artikel 59. 1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde is de burgemeester bevoegd te bepalen, dat geen openbare vergaderingen of bijeenkomsten, geen besloten vergaderingen of bijeenkomsten van meer dan tien personen, of geen optochten zullen worden gehouden, dan met zijn schriftelijke vergunning.

2. Aan de vergunning kunnen voorwaarden worden verbonden.

3. Elke vergadering, bijeenkomst of optocht gaat, ook indien voor het houden daarvan vergunning is gegeven, op door of namens de burgemeester gedane vordering terstond uiteen.

4. Dit artikel is niet van toepassing op openbare godsdienst-oefeningen.

Artikel 60. 1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde is de burgemeester bevoegd een ieder aan zijn kleding en degene, die de openbare orde, rust of veiligheid verstoort of ten aanzien van wie een gegrond vermoeden bestaat, dat hij zich daaraan schuldig zal maken, ook aan zijn lichaam, te onderzoeken, dan wel door politie- of opsporingsambtenaren te doen onderzoeken.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft in overeenstemming met Onze Minister van Justitie nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te bepalen, bekend gemaakt.

3. Van de bevoegdheid, gegeven in het eerste lid, wordt geen gebruik gemaakt jegens militairen.

Artikel 61. 1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde is de burgemeester bevoegd alle plaatsen ook tegen de wil van de rechthebbende te betreden dan wel door politie- of opsporingsambtenaren te doen betreden en aldaar onderzoek of huiszoekingen te verrichten of door die ambtenaren te doen verrichten. Zo nodig verschaffen zij zich toegang met behulp van de sterke arm.

2. Is een zodanige plaats een woning, dan treden de politie of opsporingsambtenaren tegen de wil van de bewoners niet binnen dan voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke door de burgemeester verstrekte last. Van dit binnentreden wordt een proces-verbaal opgemaakt, hetwelk binnen twee maal vier en twintig uren aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en aan degene in wiens woning is binnentreden in afschrift wordt medegedeeld. In dit proces-verbaal wordt van het tijdstip van het binnentreden en van het daarmede beoogde doel melding gemaakt.

3. De ambtenaren, bedoeld in het eerste lid, kunnen zich bij het betreden door andere personen doen vergezellen. In het geval, bedoeld in het vorige lid, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft in overeenstemming met Onze Minister van Justitie nadere regelen

met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te bepalen, bekend gemaakt.

Artikel 62. 1. De autoriteiten, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken aangewezen, zijn bevoegd alle voorwerpen, ten aanzien van welke ernstig vermoeden bestaat, dat zij zullen dienen tot verstoring van de openbare orde, rust of veiligheid, of uit welke aanwijzingen kunnen worden verkregen omtrent een mogelijke verstoring van de openbare orde, rust of veiligheid, te onderzoeken, in beslag te nemen, te doen onderzoeken of in beslag te doen nemen, dan wel het gebruik daarvan te beperken of geheel te verbieden.

2. Van elke inbeslagneming wordt een proces-verbaal opgemaakt, hetwelk mede de redenen van inbeslagneming vermeldt. Dit proces-verbaal wordt binnen tweemaal vier en twintig uren aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en aan de belanghebbende in afschrift medegedeeld, voor zover mededeling aan belanghebbende niet strijdig kan worden geoordeeld met het belang van de Staat. Voorts wordt van elke beperking en elk verbod aan Onze voornoemde Minister onverwijld kennis gegeven, onder opgave van de redenen, welke tot deze maatregel hebben geleid.

3. Ten aanzien van elke inbeslagneming, elke beperking of elk verbod kan de belanghebbende een bezwaarschrift indienen bij Onze Minister van Binnenlandse Zaken. Onze Minister beslist hierop ten spoedigste.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft in overeenstemming met Onze Minister van Justitie nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te bepalen, bekend gemaakt.

Artikel 63. 1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde zijn Onze Minister van Binnenlandse Zaken, Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester bevoegd aan personen, ten aanzien van wie gegrond vermoeden bestaat, dat zij de openbare orde, rust en veiligheid in gevaar zullen brengen, te bevelen een gebied te verlaten, of te verbieden zich daarheen te begeven of daarin terug te keren.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan aan degene, op wie het bepaalde in het eerste lid is toegepast, een tegemoetkoming toekennen in de kosten van het levensonderhoud van hem en van degenen, in wier onderhoud hij voorziet.

3. Indien iemand ingevolge het bepaalde in het eerste lid niet in de plaats zijner inwoning kan blijven, is Onze Minister van Binnenlandse Zaken bevoegd hem desverlangd onderdak, verzorging en verpleging voor rekening van den lande te verschaffen.

4. Wij geven bij algemene maatregel van bestuur nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in de voorgaande leden.

5. In spoedeisende gevallen kan Onze Minister van Binnenlandse Zaken nadere regelen, als bedoeld in het vorige lid, geven of zodanige reeds bij algemene maatregel van bestuur gegeven regelen wijzigen, aanvullen of buiten werking stellen. De door Onze Minister gegeven voorschriften worden op de wijze, door hem te bepalen, bekend gemaakt.

6. Binnen drie maanden, na de vaststelling van voorschriften, als bedoeld in het vorige lid, worden deze door Ons bevestigd. De bevestiging geschiedt in de vorm van vaststelling van de betreffende voorschriften, al dan niet gewijzigd, bij algemene maatregel van bestuur.

7. Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester oefenen de bevoegdheden, gegeven in dit artikel, slechts uit in overeenstemming met het militair gezag.

HOOFDSTUK IV

Schadeloosstelling

Artikel 64. Indien door toepassing van een der artikelen 20, 21 en 22 schade is geleden zal de rechthebbende schadeloos-

gesteld worden volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen, tenzij bij wet of overeenkomst anders is of wordt bepaald.

2. Hetzelfde geschiedt, indien wordt aangetoond, dat wapenen, munitie of ontplofbare stoffen, ingeleverd op bevel krachtens artikel 27, eerste lid, niet aan de rechthebbende worden teruggegeven in de toestand, waarin zij bij inlevering verkeerden.

3. Onder rechthebbende in de zin van dit artikel wordt verstaan de eigenaar, de zakelijk gerechtigde, de pachter, de huurder en de huurkoper van het goed.

Artikel 65. 1. Indien een goed in eigendom is gevorderd, gaat de eigendom over op het tijdstip waarop aan de vordering is voldaan.

2. De eigendom gaat over vrij van alle lasten en rechten daarop rustende, alleen erfdienstbaarheden kunnen op het goed gevestigd blijven, doch niet dan met goedkeuring door of vanwege het militair gezag. Dijk- en soortgelijke lasten en alle belastingen, hoegenaamd, waarmede het gevorderde goed is bezwaard of die daarvan worden betaald, gaan van de dag van de eigendomsovergang over op de Staat.

3. In alle gevallen waarin ten gevolge van een vordering krachtens deze wet de eigendom is overgegaan van goederen, te welker aanzien ingevolge enig wettelijk voorschrift inschrijving in de openbare registers is vereist, zal het militair gezag voor inschrijving van die overgang in de daarvoor bestaande registers zorg dragen.

4. De op het ogenblik van de eigendomsovergang op het gevorderde goed rustende hypothecaire inschrijvingen worden ambtshalve doorgehaald.

Artikel 66. 1. Tot het verkrijgen van schadeloosstelling als bedoeld in artikel 64 moet de rechthebbende een aanvraag indienen bij Onze Minister van Oorlog.

2. Deze aanvraag dient te geschieden:

a. in het geval, dat de kennisgeving is gedaan, als bedoeld in artikel 22, tweede lid, binnen zes maanden na die kennisgeving;

b. in het geval, dat wapenen, munitie en ontplofbare stoffen, ingeleverd ingevolge artikel 27, worden teruggegeven binnen zes maanden na deze teruggave;

c. in alle overige gevallen binnen zes maanden na het tijdstip, waarop de artikelen 20, 21, 22 en 27 ophouden te gelden.

Artikel 67. 1. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van de aanvraag doch binnen zes maanden biedt Onze Minister van Oorlog een voorstel tot schadeloosstelling aan of bericht, dat er naar zijn oordeel geen termen voor schadeloosstelling aanwezig zijn.

2. Is binnen de genoemde termijn geen voorstel of bericht door de rechthebbende ontvangen of stemt hij niet met dit voorstel of bericht in, dan kan hij de kantonrechter vragen de schadeloosstelling vast te stellen.

Artikel 68. 1. De bepalingen, voor burgerlijke twistgedingen geldende, zijn op de twistgedingen, bedoeld in artikel 67, tweede lid, van toepassing, voor zover daarvan in de volgende leden niet wordt afgeweken.

2. Alle rechtsvorderingen tot vergoeding van schade in artikel 67, tweede lid, bedoeld, staan ter kennisneming van de kantonrechter.

3. De vordering moet worden gedaan binnen drie maanden na het verstrijken van de in artikel 67, eerste lid, genoemde termijn.

4. De vordering wordt aanhangig gemaakt door de indiening in tweevoud van een met redenen omkleed verzoekschrift. De griffier zendt een exemplaar van het verzoekschrift binnen een week na ontvangst aan Onze Minister van Oorlog. Onze genoemde Minister kan aan de rechter een verzoekschrift in tweevoud overleggen. De griffier zendt een exemplaar van het verzoekschrift onverwijld aan de verzoeker.

5. Indien, hetzij in het verzoekschrift, hetzij in het verzoekschrift, hetzij in enig geschrift, binnen één week na verzending van een exemplaar van het verzoekschrift aan de verzoeker, is verzocht de zaak mondeling te mogen toelichten, of wel de rechter mondelinge toelichting nodig acht, worden de verzoeker en de door Onze Minister in diens verzoekschrift aangewezen persoon tot dat einde door de griffier opgeroepen.

6. De kosten komen ten laste van den lande tenzij de rechter in de omstandigheden van het geding termen vindt om de kosten geheel of voor een deel te compenseren, behoudens dat de kosten geheel door de verzoeker worden gedragen, indien hem niet meer wordt toegewezen dan door Onze Minister werd aangeboden.

Artikel 69. Indien overschrijding van de termijnen, vermeld in de artikelen 66 en 68, derde lid, de rechthebbende redelijkerwijze niet kan worden aangerekend, wordt, indien het een aanvraag betreft, als bedoeld in artikel 66, ten aanzien van het verzoekschrift en, indien het betreft vorderingen, als bedoeld in artikel 67, tweede lid, ten aanzien van die vorderingen gehandeld als waren de termijnen niet overschreden.

HOOFDSTUK V

Strafbepalingen

Artikel 70. 1. Overtreding van het bepaalde krachtens een der artikelen 21, 23, 24, 25, 27, eerste lid, 29, 48, 49, 50, 52 en 56, eerste lid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste vijfduizend gulden.

2. Het feit is een overtreding.

Artikel 71. 1. Opzettelijke overtreding van het bepaalde bij artikel 43 of krachtens artikel 49 wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

2. Het feit is een misdrijf.

Artikel 72. Indien het militair gezag ingevolge artikel 14 een verordening wijzigt of aanvult, kan het daarbij op geen feit een zwaardere straf stellen dan hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste vijfduizend gulden.

Artikel 73. 1. Indien het militair gezag ingevolge een der artikelen 26, 27, 28, 30, 46 en 47 een wet of Koninklijk besluit wijzigt of aanvult, kan het daarbij op geen feit een zwaardere straf stellen dan hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste tienduizend gulden.

2. Bij wijziging of aanvulling door het militair gezag van de wet van 26 april 1884, *Stb.* 81, houdende nadere bepalingen omtrent het vervoer, de in-, uit- en doorvoer, verkoop en opslag van buskruit en andere licht ontvlambare of ontplofbare stoffen, dan wel van de Vuurwapenwet kan ook gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren worden bedreigd.

Artikel 74. Indien de misdrijven, bedoeld bij de artikelen 131, 132, 138, 139, 141, 143, 179—182, 184, 186 en 187 van het Wetboek van Strafrecht, worden begaan in een gebied dat in staat van oorlog of in staat van beleg verkeert, kunnen de bij die artikelen gestelde straffen met een derde worden verhoogd.

Artikel 75. Behalve de bij artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering genoemde ambtenaren, zijn met de opsporing van strafbare feiten, begaan in een gebied dat in staat van oorlog of in staat van beleg verkeert, belast de door het militair gezag aangewezen en daartoe beëdigde personen.

Artikel 76. In de gevallen, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, is in een gebied dat in staat van oorlog of in staat van beleg verkeert, voorlopige hechtenis toegelaten ten aanzien van overtredingen van bepalingen bij of krachtens deze wet vastgesteld, alsmede voor alle misdrijven.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 77. De invorderingen, bedoeld in de artikelen 32 en 41, kunnen ook geschieden na afloop van de staat van oorlog of de staat van beleg.

Artikel 78. Onder maatregel wordt in deze wet begrepen een voorschrift of een beslissing, dan wel de buitenwerkingstelling van een zodanige maatregel of een daarin aangebrachte wijziging of aanvulling.

Artikel 79. Deze wet kan worden aangehaald als „Oorlogswet voor Nederland”.

Artikel 80. De wet van 23 mei 1899, *Stb.* 128, wordt ingetrokken.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,

De Minister van Oorlog en van Marine,

De Minister van Binnenlandse Zaken,

De Minister van Justitie,

De Minister van Financiën,